

DÜNYA GÖZÜ İLE

Şaşmayın

Bakarsınız, ıslahatçıdır, gi-dişattan hoşnut değildir, dur-madan konuşur, yazar, ve ge-zer.

Sonra ondan hiç bir ses çık-maz.

Şüphe etmeyin: Ya parti-sinde dövizli seyahatler fırsatı yakalamıştır. Ya arabalı bir mevki elde etmiştir. Yahut bol ödenekli bir idare mec-lisine geçmiştir.

Eskiden beri böyle bu: ide-alist görünenlerin yüzde hü-yük nisbeti ya hak - kı huzur peşindedir, ya hak - kı sü-kût!

Onun için arasına aşınala-rınızı kaybedersiniz. Pek me-rak etmeyin, seyahatler bi-tince, yahut mevkiden dü-şünce, yahut yeniden seçil-meyince kahvenizi içmeğe ve tenkidlerinizi yeniden paylaş-mağa gelirler.

Mevrudatın azalması fiyatla ra derhal tesirini göstermiştir. Dünkü toptan fiyatlar şöyledir: BLT 220 - 240, 10 PK01

Dağlıç 215 - 250, kuzu 240 - 410, beyaz karaman 180 - 325, kızıl karaman 315 - 345 kuruş arasındadır.

«Beni yeteri kadar sevmiyor bir defa! Ben onu daha fazla seviyorum! Bir adama bazan insanın kendini sevdirmesi imkânsızdır.

Çok güzel olursan o başka! Ekseriya iş kolaylaşıyor o zaman! Ama inan bana! Genel olarak onun da faydası olmuyor! Ben Tony'ye kendimi ancak onu çok sevmekle sevdirebildim. Başlarda aşkıma çekimserlik göstermesi bana çok ağır geliyordu. Hatâ beni beğenmiyor, benden bucağ bucağ kaçıyor. Ama ben onu o kadar şiddetle sevdim ki nihayet ben kazandım bu kovalamacayı! Böyle nişanlandık işte!

«Ama Theo! Gayet orijinal bir nişanlanma bu! Üzülecek ne var artık!»

Amerikan İstihbarat Ajansı

Kuruluş sebebi

— 9 —

C.I.A.'nın kuruluş sebebini iki kelime ile anlatmak müm kündür: «Pearl Harbour baskını.» Amerika Birleşik Devletlerine Pasifik filosunun hemen hemen tamamen imhasına sebep olan bu ani baskın, her Amerikalının üzerinde bir şok tesiri yapmıştır. Bu baskın Amerikan makamlarına bir ders oldu ve Amerika kadar kuvvetli, zengin ve önemli bir devletin habersiz avlanmağa hiç bir zaman imkân

Derleyen :
KÂMİL
BÜLENT

vermemesi gerektiğini öğretti. Yapılan soruşturma sonucunda Japonların hazırlıkları hakkında pek çok i-

kaz yapılmış olduğu anlaşıldı. Her yandan gönderilen yığınla haber Kara ve Deniz Kuvvetlerinin dikkatini çekmeğe kâfi gelmemişti. Gelen haberlerden büyük bir kısmı, bunları düzeltilecek, değerlendirilecek ve ilgililere hemen ulaştırılacak merkezi bir teşkilâtın yokluğu yüzünden masalar üzerinde uyuyup kalmıştı. Savaşın ortasında Franklin D. Roosevelt Birleşik Amerika'nın ilk haber alma teşkilâtını kurdu. Bu teşkilât Stratejik Hizmetler Ofisi (Office of Strategic Services) adını taşıyordu. Fakat siyasi şahsiyetler ve etrafındakiler bu servise iyi bir gözle bakmadıkları için O.S.S. savaştan sonra Harry Truman tarafından feshedildi. Kara Kuvvetlerinin İstihbarat Teşkilâtı ve Edgar Hoover'in F.B.I. Teşkilâtı da, barış zamanında O.S.S.'in aynı işi daha pahalıya yapan bir teşkilât olacağı düşüncesiyle O.S.S.'in dağıtılmasını istemişlerdi.

BUNUNLA beraber, bütün eksikliklerine rağmen O. S.S. toplanan bilgilerin Beyaz Saray'a ulaştırıldığı merkezi bir teşkilât vazifesini başarı ile görmüştü. Başkan Truman O. S.S.'i dağıttıktan pek az sonra, kendisine ulaştırılan birbirine zıt haberlerle dolu raporlar yüzünden çıkmazlara düştüğünü ve hiç bir şey öğrenmenin mümkün olmadığını farketti. Bunun üzerine bir gün aniden, «bütün bu karmakarışık haberlere bir mâna verecek bir şahsa, bir teşkilâta süratle ihtiyacı olduğunu» bildirdi.

Daha resmî olarak, Truman, 22 Ocak 1946 tarihinde Dışişleri Bakanı James Byrnes, Harbiye Bakanı Robert Patterson, Bahriye Bakanı James Forrestal ve Askerî Müşaviri Amiral Leahy'ye eş mektuplar gönderdi. Bu mektuplarda, «Millî İstihbarat Makamı» «National Intelligence Authority) adını taşıyacak bir komisyon halinde top lanmalarını ve Federal Haber Alma Servislerinin bütün çalışmalarını teşkilâtlandırmak, geliştirmek ve koordine etmek üzere çalışmalarını istiyordu. Bir süre sonra bu komisyon kendisine yardımcı olmak üzere (Merkez İstihbarat Grubu) adını taşıyan bir grup vücuda getirdi ve emrine personel ve tah-

sisat verdi. Truman, Merkez Grubunun başına Amiral Souers'i getirdi ve böylece bu grup Millî İstihbarat Makamının icra organı haline geldi. Amiral Souers de Amerikan casusluğunun ilk şefi oluyordu.

A MİRAL Souers, Dışişleri Harbiye ve Bahriye Bakanlarının daimî kontrolü altında çalışıyor ve onlardan direktif alıyordu. Bu direktiflerin çoğu zaman sarih olmadığı da bir gerçektir. Amiral Souers'in rolü bütün ajanların faaliyeti sonucunda elde edilen bilgileri toplamak ve bunları Başkan'a sunulmak üzere bir şekilde sokmaktan ibaretti. Duruma bakılacak olursa, bu tarz sadece bilgi edinmek imkânlarını arayan Truman'ı tatmin ediyordu. Ancak, merkezi bir istihbarat ajansının daha bağımsız ve daha geniş ölçüde hareket etmesi gerektiği fikrinde olanlar için bu hiç de doyurucu bir çalışma değildi. Son iki Dünya Savaşı sırasında bu alanda parlak hizmetleri görmüş olan Ailen Dulles bu kanıda olanların başında geliyordu.

Birleşme

Beklenen hizmetin sağlanması amacıyla sarfedilen gayretler gittikçe artırılırken, Merkez İstihbarat Grubu, (C.I.G.) başkanlarının sorumluluğu altında faaliyetine aralıksız devam ediyordu. 1946 Haziranında C.I.G.'nin başına Amiral Souers'in yerine Hava Kuvvetlerinden General Vandenberg getirildi. 1947 Mayıs ayında ise Vandenberg'in yerini Amiral Hillenkoetter aldı. C.I.G. bu sonuncunun idaresi altında bulunduğu sıralardaydı ki, Amerikan Kongresi savunma teşekküllerinin birleştirilmesini kararlaştırdı ve C.I.G.'nin faaliyetine son verdi. C.I.G. yerine bugünkü Merkez İstihbarat Teşkilâtı (C.I.A.) kuruldu. Bu kere C.I.A. Millî Güvenlik Kurulunun sorumluluğu altına verilmişti. C.I.A.'nın görev ve yetkilerinin ne olacağı konusunda Allen Dulles ihtilâl yaratacak fikirler ileri sürüyordu. C.I.A.'nın kendi personelini bizzat kontrol etmesi, C.I.A. Başkanının yardımcılarını seçmekte tamamen serbest olması, Ajansın Dışişleri ve Savunma bütçelerinden alınacak ödenekle beslenecek bağımsız bir bütçeye sahip bulunması, C.I.A.'nın, haber alma faaliyetinin kontrolünü münhasıran elinde tutması ve yabancı istihbarat servisleriyle olan münasebetlerinde resmî bir ajans statüsünü haiz olması, Dulles'in ileri sürdüğü fikirler arasındaydı. Amerika'nın bu bir numaralı casusu ayrıca, C.I.A. ajanlarının himaye edilmesi ve icabında zararsız hale getirilmelerinin sağlanabilmesi için «resmî sırlar» a müteallik mevzuatın C.I.A. için de aynen uygulanmasını istiyordu.

(Devamı var)

★ Gazetemizden izin alınmadan hiç bir suretle ıktibas edilemez.

Boğaziçi Üniversitesi

Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi

Kişisel Arşivlere İstanbul'da Bilim, Kültür ve Eğitim Tarihi

İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu Koleksiyonu

BLTOZN0100110